

Handläggare
Marie Haesert
Telefon: 08-50825086

Till
Socialnämnden
2024-12-10

Bryt upp – sammanhållet stöd för våldsutsatta

Slutrapport av budgetuppdraget

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens slutrapport av budgetuppdraget.

Sammanfattning

Socialnämnden fick i budget för 2024 i uppdrag att i samarbete med stadsdelsnämnderna utforma ett enhetligt *Bryt upp-program* för våldsutsatta. För att tydliggöra syftet har det under projektets gång skett ett namnbyte till *Bryt upp – sammanhållet stöd för våldsutsatta*. I slutrapporten för *Bryt upp – sammanhållet stöd för våldsutsatta* (bilaga 1) redogörs hur socialförvaltningen tillsammans med bland annat stadsdelsnämnderna och SHIS Bostäder har tagit sig an uppdraget.

Bryt upp syftar till att erbjuda stöd till våldsutsatta personer för att hjälpa dem lämna våldsamma relationer och bygga upp trygga och hälsosamma liv. En viktig del i *Bryt upp* är samhandläggning, där olika enheter samarbetar för att säkerställa att den våldsutsatta får sammanhållet och anpassat stöd. Den som är utsatt ska mötas av en socialtjänst med förmåga att möta och anpassa insatserna utifrån den våldsutsattas individuella behov.

Förutom samhandläggning av ärenden ska det inom ramen för *Bryt upp* ges en rad insatser, som exempelvis praktiskt stöd och stöd och hjälp till stadigvarande boende.

En styrgrupp har haft det övergripande ansvaret för projektet och en projektgrupp har tagit fram en stadsövergripande processbeskrivning. Till processbeskrivningen finns tillhörande vägledningar som ska tillämpas i varje stadsdelsförvaltning och vid Enheten för hemlösa. Varje stadsdelsförvaltning har utsedda lokala implementerare av *Bryt upp*, som har arbetat med att anpassa den stadsövergripande processbeskrivningen till den egna förvaltningens organisering och samverkansstrukturer.

Under 2025 fortsätter implementeringen med fokus på att stötta de lokala implementerarna ytterligare och följa upp att *Bryt upp* är

likställt i stadens socialtjänst. Styrgruppen för Bryt upp kommer även att fortsätta.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner denna slutrapport av budgetuppdraget.

Bakgrund

I 2024 års budget fick socialnämnden följande uppdrag: Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utforma ett enhetligt Bryt upp-program för våldsutsatta.

Under projektets arbete har det skett ett namnbyte från *Bryt upp-program* till *Bryt upp – sammanhållet stöd för våldsutsatta* för att förtydliga syftet. I tjänsteutlåtandet används *Bryt upp* som förkortning av *Bryt upp – sammanhållet stöd för våldsutsatta*.

Ärendet

I slutrapporten för *Bryt upp – sammanhållet stöd för våldsutsatta* redogörs hur socialförvaltningen tillsammans med stadsdelsförvaltningarna, SHIS Bostäder och Bostadsförmedlingen AB har tagit sig an uppdraget.

Socialförvaltningen har i arbetet med att utforma ett enhetligt och sammanhållet stöd för våldsutsatta tagit hänsyn till slutsatser från tidigare rapporter och utvärderingar med fokus på våldsutsattas behov av insatser och stöd från socialtjänsten.

Bryt upp – sammanhållet stöd för våldsutsatta

Bryt upp syftar till att ge våldsutsatta det stöd och den hjälp de behöver, för att komma vidare från en relation med våld och kunna forma ett hälsosamt och tryggt liv. Barn till våldsutsatta ska få det stöd som leder till en trygg miljö.

Våldsutsatta som har behov av insatser från flera enheter ska inte behöva berätta om sin situation flera gånger för olika handläggare och på olika möten med socialtjänsten. Våldsutsatta ska möta en sammanhållet socialtjänst som ger insatser samordnat och sömlöst och som samverkar med relevanta aktörer utifrån individuella behov. Socialtjänsten ska genom samhandläggning av ärenden utreda, planera och följa upp insatser gemensamt över verksamhetsgränser.

Målgruppen för *Bryt upp* är våldsutsatta vuxna, unga vuxna och barn som upplevt våld i hemmet, boende i Stockholms stad och som är utsatta för våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck samt personer med erfarenhet av sex mot ersättning. Särskilt viktigt är att uppmärksamma personer med fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar, unga, äldre, personer med beroenden, utlandsfödda och HBTQI-personer för att säkerställa att ingen våldsutsatt faller mellan stolarna.

Förutom samhandläggning av ärenden ska det inom ramen för *Bryt upp* ges en rad insatser, som exempelvis praktiskt stöd och stöd och hjälp till stadigvarande boende. Praktiskt stöd kan tillgodoses genom exempelvis boendestöd, Case manager eller lots. Vilken insats beror på hur den enskilde vuxne och dess eventuella barn bäst får sina individuella behov tillgodosedda.

För att stötta våldsutsatta till stadigvarande boende har det inom arbetet för *Bryt upp* tagits fram en *Checklista på vägen till ett stadigvarande boende* som ska tillämpas i varje stadsdelsförvaltning.

Bryt upp vänder sig till alla yrkesverksamma som möter våldsutsatta i sitt arbete, oavsett om de arbetar inom relationsvårdsteam, barn och unga, vuxen/beroende, socialpsykiatri, funktionsnedsättning, äldreomsorg, ekonomiskt bistånd, familjerätten eller öppna insatser och utförare.

Organisering av arbetet med att utforma ett enhetligt och sammanhållet stöd

I samarbete med stadsdelsnämnder, SHIS Bostäder och Bostadsförmedlingen i Stockholm AB har en organisering och struktur för arbetet med att forma *Bryt upp* tagits fram. En styrgrupp har haft det övergripande ansvaret för projektet, en projektgrupp har arbetat aktivt med att genomföra projektets olika delar och en intern referensgrupp har bidragit med kunskap och insikter från olika verksamhetsområden. Tillsammans har de tagit fram en projektplan med effekt- och projektmål. För att få med de våldsutsattas röst har det också funnits en extern referensgrupp. Den externa referensgruppen har bestått av de skyddade boenden som erhåller föreningsbidrag samt Unizon.

Stadsövergripande processbeskrivning

Projektorganisationen för *Bryt upp* har utvecklat en stadsövergripande processbeskrivning för att säkerställa att Stockholms stad erbjuder ett enhetligt och sammanhållet stöd till våldsutsatta personer. Processbeskrivningen inkluderar handläggningsprocessen och beskriver arbetssätt med fokus på samhandläggning. I samverkansdialog med Region Stockholm är det i dagsläget samordnad individuell plan (SIP) som ska användas för våldsutsatta som är i behov av insatser och stöd från både socialtjänstens och hälso- och sjukvården.

Till den stadsövergripande processbeskrivningen har vägledningar utvecklats. Vägledningarna ska tillämpas i varje stadsdelsförvaltning och vid Enheten för hemlösa, men även komplettera redan befintliga lokala rutiner och syftar till att underlätta för handläggare att följa processerna inom *Bryt upp*.

Varje stadsdelsförvaltning har en eller flera utsedda lokala implementerare av *Bryt upp*. De har arbetat med att anpassa den stadsövergripande processbeskrivningen till den egna förvaltningens organisering och samverkansstrukturer. Under 2025 fortsätter implementeringen av *Bryt upp*. En viktig del i det fortsatta arbetet är att stötta de lokala implementerarna genom hela processen och att följa upp att *Bryt upp* ges likställt i stadens socialtjänst.

För att följa implementeringen och även utfallet av *Bryt upp* kommer styrgruppen att fortsätta. Vidare kommer socialförvaltningen ha en tät dialog med den externa referensgruppen samt följa uppsatta effekt- och projektmål.

Ärendets beredning

Tjänsteutlåtandet har utarbetats inom avdelningen för strategi och utveckling. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 4 december 2024. Funktionshinderrådet har getts möjlighet att behandla ärendet den 5 december 2024.

Konsekvenser för barn

Marie Cederschiölds högskolas utvärdering av Stockholms stads fyra relationsvårdscentrum¹ (RVC) identifierade problem och utvecklingsbehov från ett barnperspektiv. Det framkom bland annat att det fanns en risk att barnen "ramlar mellan stolarna" och inte får hjälp när de har behov av det, samt ett behov av ett mer samordnat stöd som inkluderar barns behov. Detta har beaktats i arbetet med *Bryt upp*.

Syftet med *Bryt upp* är att våldsutsatta personer får ett samordnat stöd som leder till varaktig förändring. Barn till våldsutsatta ska få det stöd som leder till en trygg miljö. En bärande del i *Bryt upp* är att stadens socialtjänst är samordnad. Med ett samordnat och sammanhållet stöd från socialtjänsten får våldsutsatta vuxna och deras barn ett mer strukturerat och konsekvent stöd. Det kan skapa en känsla av trygghet och stabilitet, vilket är avgörande för barns välmående och utveckling. Genom samhandläggning säkerställs att insatserna för barn och vuxna är välkoordinerade och anpassade efter deras specifika behov. Detta förbättrar chansen att barnen får det stöd de behöver för att hantera sina upplevelser av våld.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Socialtjänsten i Stockholms stad kommer i kontakt med personer som är våldsutsatta och har en utarbetad organisering för bland annat myndighetsutövning, stödsamtal och skyddade boenden och andra boendeinsatser. För många våldsutsatta personer finns det

¹ En utvärdering av relationsvårdscentrum (RVC) i Stockholms stads. Maria Eriksson, Ann-Sofie Bergman, Veronica Ekström & Karin Robertsson. Ersta Sköndal Bräcke högskola. December 2021.

förutom insatser för våldsutsatthet även behov av insatser från andra verksamhetsområden inom socialtjänsten eller från andra myndigheter eller organisationer. *Bryt upp – sammanhållet stöd för våldsutsatta* syftar till att erbjuda samordnat stöd och hjälp till våldsutsatta personer för att möjliggöra att lämna en relation av våld och bygga upp ett hälsosamt och tryggt liv.

Förvaltningen ser med förhoppning fram emot de positiva effekterna och resultaten av *Bryt upp*. Förvaltningen har en tilltro till att *Bryt upp* inte bara kommer att öka likställigheten i de insatser som ges till våldsutsatta men också förbättra och utveckla insatser till målgruppen samt stärka socialtjänstens samverkan och samordning. Genom att förbättra stödet som ges, hoppas förvaltningen att fler våldsutsatta personer lämnar våldsamma relationer och uppnår en varaktigt förbättrad livssituation.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner denna slutrapport av budgetuppdraget.

Veronica Wolgast Carstorp
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilaga

1. Slutrapport *Bryt upp – sammanhållet stöd för våldsutsatta*

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Wolgast Carstorp, Socialdirektör	2024-11-28
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2024-11-28